Georgia's Aspiration Towards EU Integration: A Pathway to Economic and Social Prosperity

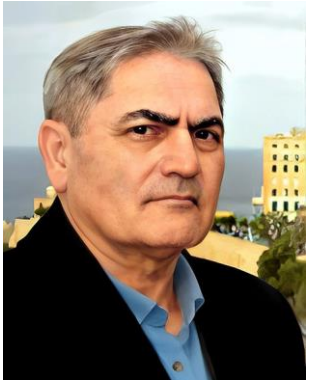

Shota Veshapidze

Doctor of Economic Sciences,

Associate Professor,

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ORCID iD: https://orcid. org/0000-0003-0933-3648

E-mail: shota.veshapidze@tsu.ge

Cell: (+995) 599 51 80 84

ABSTRACT

Georgia's aspiration to integrate into the European Union (EU) is a significant factor that is transforming the country's political landscape and improving its economic and social well-being. This article examines Georgia's path towards EU integration, analyzing its economic, social and political reforms against the backdrop of EU standards. By examining the strategic benefits and challenges of integration, the study aims to understand the multifaceted nature of EU-Georgia relations, highlighting the opportunities and obstacles that lie ahead.

As Georgia continues to strengthen its ties with Europe, EU integration is seen as a path to economic modernization, democratic development, and regional stability, making it a key area for Georgia's future. **The aim** of this article is to assess Georgia's progress towards EU integration by examining how this trajectory can enhance its economic and social

development, as well as its potential to overcome the challenges of the process. It focuses on Georgia's EU integration process, specifically examining the economic, political, and social consequences of EU membership. It examines the strategies, policies, and institutional changes needed for successful integration. **The object** of the study is the process of Georgia's integration into the European Union, with a particular focus on its economic reforms, social transformation and compliance with EU standards. The study uses qualitative and quantitative **methods,** including a review of policy documents, EU reports and academic articles. Comparative analysis is used to assess the experiences of other Eastern European countries in the process of joining the EU.

The practical significance of this work lies in its potential to inform policymakers, international organizations, and Georgian citizens about the benefits and challenges of EU integration. It provides a comprehensive analysis of the necessary reforms and strategic decisions needed to ensure Georgia's smooth and successful accession to the EU. **The conclusion** is that Georgia's European integration is a complex and dynamic process that delivers significant economic and social benefits. However, the path to membership requires significant reforms, sustained political will, and active participation of Georgian citizens. Georgia, if it successfully advances its EU accession process, could serve as an example for other countries in the region aspiring to European integration.

Keywords: Georgia, European Union, benefits of EU integration, stability, optimal synthesis of EU universal values and standards.

REFERENCES:

1. Bedianashvili, G. (2018). Culture as a Factor in the Formation of the Knowledge Economy with the Systemic and Institutional Context of Paradigmatic Changes. Globalization and Business. 6, 58-66. DOI: 10.35945/ gb. 2018.06.007 6

2. Bedianashvili, G. (2021). Macroeconomic and cultural determinants of the covid-19 pandemic crisis. Bulletin of the Georgian National Academy of Sciences. 15(2):191-197.CAP 2023-2027. https://agriculture.ec.europa.eu/ common-agricultural-policy/cap-overview/cap-2023-27/key-policy-objectives- cap-2023-27_en

3. Fontaine, P. (2014). How the European Union Works: 12 Lessons About Europe. Brussels.

4. Garakanidze, Z; Bilynska, M. (2024). Exploring Individual Resilience as A Component of National Resilience In Ukraine During The Wartime. Business-Engineering, N3-4, 2024. pp.11-16; https://business engineering. bpengi. com/home/2024/number-03-04;

5. Garakanidze, Z; Bilynska, M. (2024). Possible New Role of the GTS (Ukraine) for the EU Energy Security. Bucharest, Romania. https://www.geopolitic. ro/2024/09/possible-new-role-gts-ukraine-eu-energy-security/;

6. Garakanidze, Z., Garakanidze, N. (2018). Ekonomichnyj separatyzm ta joho vyiavlennia [Economic Separatism and its Detection]. Bulletin of the NAPA, Series "Public Administration",3 (90), 2018, Kiev, Ukraine. pp. 32-42; http:// visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/81/files/1c61030f-cfd0-49b0-b853-32e88ee63f54.pdf.

7. Garakanidze, Z. and Pavliashvili, S., 2024. Demonopolization of the EU Gas Market in the Conditions of the Russia-Ukraine War. Economics & Business (1987-5789), (2).

8. Gvelesiani, M., Veshapidze, S. (2016). European Values: What Can WeImplement from Them and How Can We Implement Them in Georgia. "Globalization & Business". (1). 40-46. (In Georgian).

9. Gvelesiani, M., Veshapidze, S. (2016). Values: Limits and Contradictions. Globalization & Business, (1). 35-39. (In Georgian).

10. Jamagidze, L. (2016). B/Orders and Economic Integration Preferences: The Case of Georgia. Ecoforum Journal, 5(3).

11. Jamagidze, L. (2022). Georgia-Romania Economic Cooperation and the New Regional Challenges. EURINT, 9(1), 133-150.

12. Karchava, L., 2018. Theoretical basics of business communication and Its connection with other sciences/ბიზნესკომუნიკაციების თეორიული საფუძვლები და მისი კავშირი სხვა მეცნიერებებთან. The New Economist, 13(3), pp.69-2. (In Georgian).

13. Karchava, L., Veshapidze S., Chiabrishvili, K. (2023). Economic Perspective of Establishing Strategic Partnership Between China And Georgia. DOI suffix: 10.36962/NEC18032023-7. The New Economist N 3 (2023), Vol 18, Issue 3 (In Georgian).

14. Karchava, L., Veshapidze, S., & Tsikelashvili, S. (2025). Georgia's Perspective in the Context of Developing Economic Relations between China and the European Union. *The New Economist*, *20*(1), 8-23.

15. Kozak, Y., Shengelia, T., & Gribincea, A. (2014). International economic relations. *Kiev-Katowice: CUL*.

16. Lomia, T. and Lomia, E., 2020. Economic and Political Support of the European Union to Georgia: Retrospective Analysis of the EU-Georgia Relations. Vallis Aurea, 6(1), pp.35-43.

17. Lomia, E., 2021. CHINA'S BELT AND ROAD INITIATIVE AND GEORGIA: A SHORT OVERVIEW. Journal of Liberty and International Affairs, 7(3), pp.373-385.

18. Lomia, E. and Karchava, L., 2021. Georgian ethnopolitical conflict as a subject of confrontation between the USA and Russia. Journal of Liberty and International Affairs, 7(2), pp.90-102.

19. Lomia, E. and Lomia, T., 2021. EU Policy in the South Caucasus Region and Georgia's Participation in the European "Neighborhood Policy" and the "Eastern Partnership" programmes/European Union policy in the South Caucasus region and Georgia's participation in its programs. The New Economist, 16(1), pp.62-2.

20. Papava, V. (2016). Georgia's Choice: the European Union or the Eurasian Economic Union. GFSIS, Expert Opinion, 57, https://gfsis.org.ge/files/library/ opinion-papers/57-expert-opinion-eng.pdf.

21. Papava, V. (2020). Becoming European: Challenges for Georgia in the Twenty-First Century. iUniverse. Bloomington.

22. Papava, V. (2020). Georgia's European Way During the Period of Pandemic Deglobalization. Rondeli Blog, August 6, https://gfsis.org.ge/blog/ view/1091.

23. Papava, V. (2022). Pandemic, War and Economic Sanctions: From Turbulent to Confrontational Globalization. Eurasia Review, May 23, Available at: https://www.eurasiareview.com/23052022-pandemic-war-and-economic-sanctions-from-turbulent-to-confrontational-globalization-oped/.

24. Papava, V. (2022). On Economic Growth in the G20 Countries in 2022, Adjusted for the Catch-Up Effect. Eurasia Review, August 4. Available at: https:// www.eurasiareview.com/04082022-on-economic-growth-in-g20-countriesin-2022-adjusted-for-catch-up-effect-analysis/.

25. Papava, V. (2022). On the Main Challenges of the Architecture Transformation of the World Economy. Eurasia Review, March 31, Available at: https:// www.eurasiareview.com/31032022-on-the-main-challenges-of-the-architecture-transformation-of-the-world-economy-oped/?fbclid=IwAR1Q-caff-Bi-PLQh121S5SVHxXZiJG0ALCBAiSptdq5pNjduMmqtZPvcal0

26. Papava, V. (2022). Pandemic, War and Economic Sanctions: From Turbulent to Confrontational Globalization. Eurasia Review, May 23, https:// www.eurasiareview.com/23052022-pandemic-war-and-economic-sanctions-from-turbulent-to-confrontational-globalization-oped/.

27. Papava, V. (2022). On Sanctionomics. Eurasia Review, March 14. Available at: https://www.eurasiareview.com/14032022-on-sanctionomics-oped.

28. Papava, V. (2022). Cold War vs. Hot War in 2022. Eurasia Review, February 28. Available at: https://www.eurasiareview.com/28022022-cold-war-vshot- war-in-2022-oped

29. Papava, V., Maisaia, V. (2023). On Economic Security under Confrontational Globalization and the Main Concepts of Geo-Economic Warfare. Bulletin of the Georgian National Academy of Sciences, 17(3), 116-120.

30. Pavliashvili, S. and Tokmazishvili, M., 2024. MODERNIZING FARMERS'EDUCATION IN THE EU: CHALLENGES AND APPROACHES. German International Journal of Modern Science/Deutsche Internationale Zeitschrift für Zeitgenössische Wissenschaft, (82).

31. Pavliashvili, S. and Tokmazishvili, M., 2024. Challenges of farmers' education system in Georgia. Foundations and Trends in Modern Learning, (5).

32. Pavliashvili, S. and Garakanidze, Z., 2024. The Impact of the Russia-Ukraine War on the EU Gas Spot Market. Economics & Business (1987-5789), 16(1).

33. Pavliashvili, S. and Tokmazishvili, M., 2024. GLOBAL ECONOMIC AND LEGAL PROBLEMS OF INTRODUCING THE CIRCULAR ECONOMY AND GEORGIA. Norwegian Journal of development of the International Science No, 145, p.51.

34. Pazhava, E. (2022). The Genesis of Georgia's European Orientation, Tbilisi. 284 p. https://rustaveli.org.ge/res/docs/01dfe51cdde44c1dab1be9 a853b640a75a36ed88.pdf 65. (In Georgian)..

35. Putkaradze, R. (2015). Historical Aspects of Trade and Economic Relations between Georgia and the European Union. ZeszytyNaukowe UNIWERSYTETU PRZYRODNICZO-HUMANISTYCZNEGO w SIEDLCACH Seria: AdministracjaiZarządzanie. Scientific Journal, Nr 107. pp. 97-105

36. Putkaradze, R. (2018). Pressing Issues of Economic Integration of Croatia And Georgia. Науковий журнал. ВІСНИК. Scientific journal, HERALD. Of Khmelnytskyi National University, Economic sciences, Issue 5, Part 1 (262).

37. Putkaradze, R. (2018). Trade Relations Between Georgia And The European Union After Signing The Association Agreement. South East European University. 2nd International Scientific Conference on Business and Economics. May 25. conf.seeu.edu.mk. CONFERENCE PROCEEDINGS. Tetovo, Republic of Macedonia. p. 183-188.

38. Putkaradze, R. (2019). Georgia in the European Union's Eastern Partnership Countries: Historical Aspects and Challenges. Journal, Ecoforum Journal. Volume 8, Issue 1(18).

39. Rodrik, D. (2022). Beware Economists Bearing Policy Paradigms, May 11, 2021. https://www.project-syndicate.org/commentary/economic-policy-must-abandon-universal-paradigms-by-dani-rodrik-2021-05

40. Rodrik, D. (2021). Beware Economists Bearing Policy Paradigms. Project Syndicate.

41. Sepashvili, E. (2014). Political and economic aspects of security policy in relation to Eastern Partnership: perspectives for Georgia. *FROM CAPACITIES TO EXCELLENCE*, 17.

42. Sepashvili, E. (2017). Eastern Partnership Integration with the EU and Inclusive Growth of National Economies. Management Dynamics in the Knowledge Economy, 5(3), 439-453.

43. Sichinava, A., Chikava, M., Veshapidze, S., Sekhniashvili, D., & Pailodze, N. (2013). Realities of internationalization of higher education in Georgia. In *PRADEC Conference Proceedings* (Vol. 2, No. 1, pp. 95-98). 57. Shaburishvili, S. (2011). Peculiarities of Georgian Foreign Trade with the European Union. Bulletin of Khmelnitsky National University, 2, 252-254.

44. Shengelia, T. (2018). Social Capital of Dominant Ethnic Groups and Its Impact on Business.

45. Shengelia, T. (2019). Research methodology and the impact of social entrepreneurship on the solution of social problems in Georgia.

46. Shengelia, T., & Gelashvili, M. (2020). Export potential of Georgia. In *World economy and international economic relations* (Vol. 3, pp. 29-33).

47. Shengelia, T., Kozak, Y., & Kirkitadze, Z. (2020). FDI motivation effects on Host countries. In *World economy and international economic relations* (Vol. 3, pp. 15-20).

48. Shengelia, T., Berishvili, K., Jganjgava, K. (2022). Improving the Methodology of Measuring Social Capital in International Companies. Sciences of Europe, (97), 15-18.

49. Silagadze, A. (2022). Contemporary Global Economic Trends: Transitional Economies during Covid-Depression Bull. Georg. Natl. Acad. Sci, 16(3), 130-135

50. Silagadze, A. (2011). Economic Teachings, Ilia Chavchavadze and Modernity- "Actual problems of Historical and economic Teachings ". "VZFEI", pp.71 -77.

51. Silagadze, A. (2018). Gini Index–Wealth Distribution in the Post-Soviet Countries. Bulletin Of The Georgian National Academy Of Sciences, vol. 12, no.3.193

52. Silagadze, A. (2022). Economics Contemporary Global Economic Trends: Transitional Economies during Covid-Depression. Bulletin Of The Georgian National Academy Of Sciences, vol. 16, no. 3, p. 130–135.

53. Silagadze, A., Atanelishvili, T. (2010). Aspects of Economic Doctrines in Georgia. Peninsula University of Technology, Business and Informatics. San Francisco (USA).

54. Silagadze, A., Atanelishvili T., Silagadze N. (2022). Covid Depression and Search for a New Paradigm. Bulletin of The Georgian National Academy of Sciences,16(1): 121-125.

55. Silagadze, A., & Zubiashvili, T. (2015). Parametrs of the European Union and the post-soviet Georgia's economy. *International Journal of Multidisciplinary Thought*, *5*(3), 441-448.

56. Veshapidze, S. (2017). The Traditions Orientated on European Values In Georgia. Sciences of Europe, (13-4), 14-18.

57. Shaburishvili, S. (2011). Peculiarities of Georgian Foreign Trade with the European Union. Bulletin of Khmelnitsky National University, 2, 252-254.

58. Shengelia, T. (2017, July). Determination of correlative relations between social capital, trust and motivation in the international company. In *Proceedings of Business and Management Conferences* (No. 5607685). International Institute of Social and Economic Sciences.

59. Shengelia, T. (2018). Social Capital of Dominant Ethnic Groups and Its Impact on Business.

60. Shengelia, T. (2019). Research methodology and the impact of social entrepreneurship on the solution of social problems in Georgia.

61. Shengelia, T., & Gelashvili, M. (2020). Export potential of Georgia. In *World economy and international economic relations* (Vol. 3, pp. 29-33).

62. Shengelia, T., Kozak, Y., & Kirkitadze, Z. (2020). FDI motivation effects on Host countries. In *World economy and international economic relations* (Vol. 3, pp. 15-20).

63. Shengelia, T., Berishvili, K., Jganjgava, K. (2022). Improving the Methodology of Measuring Social Capital in International Companies. Sciences of Europe, (97), 15-18.

64. Silagadze, A. (2022). Contemporary Global Economic Trends: Transitional Economies during Covid-Depression Bull. Georg. Natl. Acad. Sci, 16(3), 130-135

65. Silagadze, A. (2011). Economic Teachings, Ilia Chavchavadze and Modernity- "Actual problems of Historical and economic Teachings ". "VZFEI", pp.71 -77.

66. Silagadze, A. (2018). Gini Index–Wealth Distribution in the Post-Soviet Countries. Bulletin Of The Georgian National Academy Of Sciences, vol. 12, no.3.193

67. Silagadze, A. (2022). Economics Contemporary Global Economic Trends: Transitional Economies during Covid-Depression. Bulletin Of The Georgian National Academy Of Sciences, vol. 16, no. 3, p. 130–135.

68. Silagadze, A., Atanelishvili, T. (2010). Aspects of Economic Doctrines in Georgia. Peninsula University of Technology, Business and Informatics. San Francisco (USA).

69. Silagadze, A., Atanelishvili T., Silagadze N. (2022). Covid Depression and Search for a New Paradigm. Bulletin of The Georgian National Academy of Sciences,16(1): 121-125.

70. Silagadze, A., & Zubiashvili, T. (2015). Parametrs of the European Union and the post-soviet Georgia's economy. *International Journal of Multidisciplinary Thought*, *5*(3), 441-448.

71. Ukleba M., Tsikhelashvili M. (2022). South Caucasus – European Union Relations in the Context of Economic Development. https:// di.gov.ge/publications/analytical-papers/samkhrethi-kavkasia-evrokavshirisurthierthobebi- ekonomikuri-ganvitharebis-tcrilshi-mikheil-ukleba-mamukacikhelashvili/ (In Georgian).

72. Veshapidze, S. (2017). The Traditions Orientated on European Values In Georgia. Sciences of Europe, (13-4), 14-18.

73. Veshapidze, S., Babuadze, N., & Beridze, T. (2015). Nobel Prize Laureate in Economy Simon S. Kuznets About Actual Problems of a Sustainable Development of National Economy. In *Materials of reports made at the international scientific-practical conference held at Paata Gugushvili Institute of Economics of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University in* (p. 79).

74. Veshapidze, S., Bakhtadze, L., Putkaradze, R., Kharitonashvili, J., Danelia, I., Lominashvili, M., & Chantladze, N. (2024). Modern international economic relations of Georgia. (In Georgian).

75. Veshapidze, S., Chiabrishvili, K., Zubiashvili, T., Zoidze, G. (2021). On the Relationship between Education and Economic Security. Ecoforum Journal, 10(3).

76. Veshapidze, S., Karchava, L. (2022). Contradictions of Globalization under the COVID-19 Pandemic. Bulletin of the Georgian National Academy of Sciences, 16(4), 152-157.

77. Veshapidze, S., Kitashvili, S. (2024). Georgia's European Integration Perspective. Ekonomisti. 2 (XX), 94-112 p ISSN 1987-6890 e ISSN 2346-8432. (In Georgian).

78. Veshapidze, S., Kitashvili, S. (2025). The Importance and Benefits of the EU single market for Georgia. The New Economist, 19(3), 60-73. (In Georgian).

79. Veshapidze, S., Kereselidze, L., Tsirdava, N. (2024). Decarbonization of Energy and Challenges of Sustainable Development of Georgia. Ekonomisti 4. P ISSN 1987-6890 e ISSN 2346-8432. (In Georgian).

80. Veshapidze, S., Megreladze, G. (2024). Prospects for the development of Georgia's trade with the European Union. The New Economist, 19(2), 11-223. ISSN 1512-4649(Print) ISSN 2667-9752(Online). (In Georgian).

81. Veshapidze, S., Otinashvili, R., Gvarutsidze, A., Abuselidze, G., Zoidze G. (2022). Modern Technologies to Overcome the Challenges of Globalization. Entrepreneurship. Volume: 10, Number: 2.https://www.ceeol.com/search/article- detail?id=1074987

82. Veshapidze, S., Zoidze, G. (2022). Value Choices of the Community in the Context of the COVID-19 Pandemic. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo. 6373197

83. Veshapidze, S., Zoidze, G., Berishvili, K. (2021). The Economic Determinant of the Education System. Sciences of Europe, (81-2), 6–12. DOI: https:// doi.org/10.24412/3162-2364-2021-81-2-6-12

84. Veshapidze, S., Zubiashvili, T. (2021). About Population Growth and Global Problems. VI International Scientific Conference: "Challenges of Globalization in Economics and Business", Tbilisi, 2021, pp. 148-155

85. Veshapidze, S., Zubiashvili, T., Chiabrishvili, K. (2021). Globalization and New Opportunities for Georgia. Globalization and Business. 12, 32-36. https:// doi.org/10.35945/gb.2021.12.003

86. Zoidze, G. (2021). Importance of Euro-Atlantic Integration: Democracy, Security and Economic Development. Three Seas Economic Journal, 2(3), 1-7.

87. Zoidze, G., Abuselidze, G., Veshapidze, S. (2023). Economic Vulnerability of Small Powers. *Journal of Geography, Politics and Society*, *13*(3), 1-12

88. Zoidze, G., Veshapidze, S. (2022). The Modern Economy and Values. Cambridge Scholars Publishing. p. 125.

89. Zoidze, G., & Veshapidze, S. (2022). Transformation of economic policy priorities under COVID-19. *Three Seas Economic Journal*, *3*(2), 35-43.

90. Zubiashvili, T., Veshapidze, Sh. (2019). Labor Emigration and Employment in Georgia. (Co-authorship). Humanities and Social Sciences Review, Volume 09, Number 01, USA. pp. 127-136. http://www.universitypublications. net/hssr/0901/html/E9X94.xml

საქართველოს სწრაფვა ევროკავშირში ინტეგრაციისკენ: გზა ეკონომიკური და სოციალური კეთილდღეობისკენ

შოთა ვეშაპიძე

ეკონომიკის მეცნიერებათა
დოქტორი,ასოცირებული
პროფესორი,ივანე
ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
ელ.ფოსტა:
shota.veshapidze@ tsu.ge
ტელ: (+995) 599 51 80 84

აბსტრაქტი: საქართველოს სწრაფვა ევროკავშირში (EU) ინტეგრაციისკენ მნიშვნელოვანი ფაქტორია, რომელიც ქვეყნის პოლიტიკური ლანდშაფტის შეცვლას და ეკონომიკური და სოციალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებას განაპირობებს. ეს სტატია იკვლევს საქართველოს გზას ევროკავშირში ინტეგრაციისკენ, აანალიზებს მის ეკონომიკურ, სოციალურ და პოლიტიკურ რეფორმებს ევროკავშირის სტანდარტების ფონზე (გათვალისწინებით). ინტეგრაციის სტრატეგიული უპირატესობებისა და გამოწვევების შესწავლით, კვლევა მიზნად ისახავს გაეცნოს ევროკავშირ-საქართველოს ურთიერთობების მრავალმხრივ ბუნებას, ხაზს უსვამს შესაძლებლობებსა და დაბრკოლებებს, რომლებიც წინ გველის.

რამდენადაც საქართველო აგრძელებს ევროპასთან კავშირების განმტკიცებას, ევროკავშირში ინტეგრაცია განიხილება, როგორც გზა ეკონომიკური მოდერნიზაციის, დემოკრატიული განვითარებისა და რეგიონული სტაბილურობისკენ, რაც მას, საქართველოს მომავლისთვის უმნიშვნელოვანეს სფეროდ აქცევს. ამ სტატიის **მიზანია** შეაფასოს საქართველოს პროგრესი ევროკავშირში ინტეგრაციისკენ, იმის გამოკვლევით, თუ როგორ შეიძლება ამ ტრაექტორიამ გააძლიეროს მისი ეკონომიკური

და სოციალური განვითარება, ისევე როგორც მისი პოტენციალი, გადალახოს პროცესის გამოწვევები. ფოკუსირებულია საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესზე, კონკრეტულად განიხილავს ევროკავშირში გაწევრიანების ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ შედეგებს. ის იკვლევს სტრატეგიებს, პოლიტიკას და ინსტიტუციურ ცვლილებებს, რომლებიც საჭიროა წარმატებული ინტეგრაციისთვის. **კვლევის ობიექტია** საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესი, განსაკუთრებული აქცენტით მის ეკონომიკურ რეფორმებზე, სოციალურ ტრანსფორმაციაზე და ევროკავშირის სტანდარტებთან შესაბამისობაზე. კვლევა იყენებს თვისობრივ და რაოდენობრივ **მეთოდებს,** მათ შორის პოლიტიკის დოკუმენტების, ევროკავშირის ანგარიშებისა და სამეცნიერო სტატიების განხილვას. შედარებითი ანალიზი გამოიყენება აღმოსავლეთ ევროპის სხვა ქვეყნების ევროკავშირში გაწევრიანების პროცესში გამოცდილების შესაფასებლად.

ამ ნაშრომის **პრაქტიკული მნიშვნელობა** მდგომარეობს მის პოტენციალში გააცნობიეროს პოლიტიკოსები, საერთაშორისო ორგანიზაციები და საქართველოს მოქალაქეები ევროკავშირში ინტეგრაციის უპირატესობებისა და გამოწვევების შესახებ. მასში მოცემულია აუცილებელი რეფორმებისა და სტრატეგიული გადაწყვეტილებების კომპლექსური ანალიზი, რომელიც საჭიროა საქართველოს ევროკავშირში შეუფერხებელი და წარმატებული შესვლის უზრუნველსაყოფად. **დასკვნა** გამოიხატება იმაში, რომ საქართველოს ევროინტეგრაცია არის რთული და დინამიური პროცესი, რომელიც განაპირობებს მნიშვნელოვან ეკონომიკურ და სოციალურ სარგებელს. თუმცა, წევრობის გზა მოითხოვს მნიშვნელოვან რეფორმებს, უწყვეტ პოლიტიკურ ნებას და საქართველოს მოქალაქეების აქტიურ მონაწილეობას. საქართველო ევროკავშირში გაწევრიანების წარმატებული მოძრაობის წინსვლის შემთხვევაში, შეიძლება გახდეს მაგალითი რეგიონის სხვა ქვეყნებისთვის, რომლებიც ევროინტეგრაციისკენ მიისწრაფვიან.

საკვანძო სიტყვები: საქართველო, ევროკავშირი, ევროკავშირში ინტეგრაცით მიღებული სარგებელი, სტაბილურობა, ევროკავშირის საყოველთაო ღირებულებებისა და სტანდარტების ოპტიმალური სინთეზი.

შესავალი

საქართველოს სწრაფვას ევროინტეგრაციისკენ ხანგრძლივი ისტორია აქვს, ხოლო ევროკავშირში ინტეგრაცია სამ ათწლეულზე მეტია, რაც ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი ელემენტია. ევროკავშირში ინტეგრაცია აუცილებელი კატალიზატორია უფრო მეტი ეკონომიკური სტაბილურობის, სოციალური პროგრესისა და მოქალაქეების კეთილდღეობის მისაღწევად. მნიშვნელოვანია

საქართველოს განვითარება ისეთ სფეროებში, როგორიცაა ვაჭრობა, მმართველობა, კანონის უზენაესობა, ინფრასტრუქტურა, ადამიანის უფლებები და უსაფრთხოება. ამ კონტექსტში, საქართველოს სწრაფვა ევროკავშირში ინტეგრაციისკენ განიხილება, როგორც სტრატეგიული, უწყვეტი და შეუქცევადი ძალისხმევა მისი ეკონომიკური მდგომარეობის გასაძლიერებლად, სოციალური პოლიტიკის მოდერნიზაციისა და მომავალი თაობების გრძელვადიანი კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად.

წარმოდგენილი თემა სამ მთავარ კითხვას ბადებს: საქართველოს ევროკავშისში ინტეგრაციისკენ სწრაფვა, რატომ უნდა იყოს უწყვეტი და შეუქცევადი პროცესი (მიმართულება)? რა სარგებლობას მიიღებს საქართველო ევროკავშირში ინტეგრაციის გაღრმავებით? როგორია საქართველოს ევროკავშირთან ინტეგრაციის გაღრმავების პროცესებისთვის კრიტიკული პრობლემების შექმნის პირობებში გამოსავლის გზები, მისი ალტერნატივები? მნიშვნელოვანია, რომ ამ კითხვებს დროის მოთხოვნის შესაფერისი პასუხი გაეცეს.

ძირითადი ტექსტი

საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობები მეტწილად ეფუძნება ევროკავშირთან 2014 წელს ხელმოწერილ ასოცირების და ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შეთანხმებებს. ამ კუთხით ასევე მნიშვნელოვანია, ევროკავშირში გაწევრიანების შესახებ განაცხადის შეტანის შემდეგ, ევროპული საბჭოს მიერ საქართველოსთვის ევროპული პერსპექტივის აღიარების საკითხი. ევროკავშირთან საქართველოს ასევე ხელმოწერილი აქვს შემდეგი შეთანხმებები:

შეთანხმება ერთიანია საჰაერო სივრცის შესახებ (ძალაშია 2020 წლიდან);

შეთანხმება „Horizon Europe“-ის ასოციაციის კვლევისა და ინოვაციების ჩარჩო პროგრამაში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ (ძალაშია 2022 წლიდან);

შეთანხმება ვიზების გაცემის პროცედურის გამარტივების შესახებ (ძალაშია 2011 წლიდან);

შეთანხმება რეადმისიის შესახებ (ძალაშია 2011 წლიდან). (წყარო: საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო. n.d. “საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების მნიშვნელოვანი მოვლენების ქრონოლოგია.”shorturl.at/jTV04).

ევროკავშირში ინტეგრაციის უპირველესი ეკონომიკური უპირატესობა იქნება საქართველოს **წვდომა ევროკავშირის ერთიან ბაზარზე,** მსოფლიოს უდიდეს სავაჭრო ბლოკზე. საქართველოს მოსახლეობა 100-ჯერ ნაკლებია, ხოლო საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტი დაახლოებით 1000-ჯერ ნაკლებია – ასე რომ, ევროკავშირის შიდა ბაზარზე მოკრძალებულ წარმატებასაც კი დიდი პოტენციალი აქვს. ეს კიდევ უფრო მეტი იქნება, თუ ევროკავშირის ქვეყნები დაიწყებენ საქართველოს ინტეგრაციას მიწოდების ჯაჭვებში. მაშინ, ინვესტიციების, სამუშაო ადგილების და ზოგადად ეკონომიკური ზრდის დადებითი მხარე შეიძლება იყოს უსაზღვრო. ეს შეუქმნის ახალ შესაძლებლობებს ქართული ბიზნესისთვის, რაც მათ

საშუალებას მისცემს გაფართოვდნენ ევროპულ ბაზრებზე ვაჭრობის მინიმალური ბარიერებით. საქონლის, მომსახურებისა და კაპიტალის თავისუფალი გადაადგილება ხელს შეუწყობს ეკონომიკის დივერსიფიკაციას და ინოვაციებს საკვანძო სექტორებში, როგორიცაა სოფლის მეურნეობა, ენერგეტიკა და საინფორმაციო ტექნოლოგიები. ევროკავშირში სრული ინტეგრირება გამოიწვევს **პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების (FDI) ზრდას.** ევროკავშირი არის ინვესტიციების ძირითადი წყარო აღმოსავლეთ ევროპაში და საქართველო, როგორც გაერთიანების წევრი, გახდება უფრო მიმზიდველი ადგილი ევროპული ბიზნესებისთვის, რომლებიც ცდილობენ ინვესტირებას განვითარებად ბაზრებზე. კაპიტალის ამ ნაკადმა შეიძლება გაზარდოს ინფრასტრუქტურის განვითარება, სამუშაო ადგილების შექმნა და ტექნოლოგიების ტრანსფერი, რაც ხელს შეუწყობს ეკონომიკურ ზრდას და კონკურენტუნარიანობას.

ქვეყნის უმსხვილესი ინვესტორები ევროკავშირის ქვეყნები არიან, რაც კიდევ ერთხელ მიუთითებს ევროკავშირის მიერ საქართველოსადმი გამოხატულ ინტერესსა და საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანომდებლობასთან მზარდ ჰარმონულობაზე.

მნიშვნელოვანია საქართველოში ევროპული ინვესტიციების მოზიდვის პრობლემების კვლევა საქართველოს ტერიტორიაზე ადგილობრივი ინვესტიციების განხორციელების სამართლებრივ საფუძვლებსა და მათი დაცვის გარანტიების კონტექსტში. ქვეყნის შიგნით არსებული საინვესტიციო სახსრების მოზიდვისათვის გასატარებელი ღონისძიებების ანალიზი დაგვანახებდა, რომ ქვეყანას ადგილობრივი ინვესტიციების განხორციელების საკმაო წყაროები აქვს, რაც შეიძლება გამოიწყვიოს ევროკავშირთან ინტეგრაციის გაღრმავების შედეგად საქართველოს ეკონომიკის ზრდამ. ნაშრომი უდავოდ მოიგებდა, რომ მასში უფრო დეტალურად იყოს განხილული ევროინტეგრაციის გაღრმავების შედეგად გამოწვეული ეკონომიკურ ზრდის გავლენა შიგა ინვესტიციების მოცულობის ზრდაზე.

ევროკავშირის ინვესტიციები საქართველოს ეკონომიკის ზრდასა და განვითარებაზე დიდ ზეგავლენას ახდენენ. ეს ინვესტიციები უზრუნველყოფენ ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას, წარმოების გაუმჯობესებასა და ექსპორტის ზრდას. ამას გარდა, ევროკავშირის ფინანსური დახმარება ხელს უწყობს საქართველოს ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასა და მოდერნიზაციას, რაც აუცილებელია ქვეყნის ეკონომიკური პოტენციალის სრულად გამოსაყენებლად.

ევროკავშირში გაწევრიანება ხელს შეუწყობს მნიშვნელოვან ფინანსურ რესურსებზე წვდომას. ევროკავშირის სტრუქტურული ფონდები, რომლებიც შექმნილია რეგიონებს შორის ეკონომიკური უთანასწორობის შესამცირებლად, საქართველოს მიაწვდის რესურსებს ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციისთვის, საჯარო სერვისების გასაუმჯობესებლად და რეგიონული დისბალანსის აღმოსაფხვრელად. ეს თანხები განსაკუთრებით ღირებული იქნება განვითარების ძირითადი პროექტების, მათ შორის

ენერგეტიკის, ტრანსპორტის და გარემოსდაცვითი მდგრადობის ინიციატივების დასაფინანსებლად.

2022 წელს გამოქვეყნებული ევროკავშირის მიერ საქართველოსთან თანამშრომლობის დეტალური შეფასების დოკუმენტის მიხედვით, **ევროკავშირი საქართველოს ყველაზე მსხვილი დონორია.** 2014-2020წწ. ევროკავშირის დახმარებამ საქართველოსადმი 938,4 მლნ ევრო შეადგინა. აღნიშნული დახმარება განხორციელდა შემდეგი სექტორების მიხედვით: სოფლის მეურნეობა და სოფლის განვითარება; ეკონომიკური განვითარება და ბაზრის შესაძლებლობები; მართლმსაჯულება და დემოკრატიული მმართველობა; მობილურობა და ადამიანებს შორის კავშირები; საჯარო მმართველობის სისტემის რეფორმა (PAR) და საჯარო ფინანსების მართვა (PFM).55 ევროკავშირის წარმომადგენლობა საქართველოში. 2022. „საქართველოს ევროკავშირთან თანამშრომლობის შეფასება 2014-2020.“ 19 სექტემბერი, 2022. გარდა ამისა, 2009 წლიდან დღემდე ევროკავშირის მხრიდან სესხი მიიღო მცირე და საშუალო ბიზნესმა, მიკროსაწარმომ და ფერმერმა, რომელთა საერთო რიცხვი 40 ათასს შეადგენს. ამასთან, ჰორიზონ 2020-ის ფარგლებში, 130 მილიონი ევროს სესხი გახდა ხელმისაწვდომი ინოვაციებზე მომუშავე მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ „სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპის სამეზობლო პროგრამის“ (ENPARD) დახმარებით, ევროკავშირი ხელს უწყობს საქართველოს სოფლის მეურნეობის სექტორის რეფორმირების პროცესს, მცირე ფერმერული კოოპერატივების გაძლიერებით და რესურსებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა 1600 კოოპერატივის ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერა, ქვეყნის მასშტაბით შექმნილ 59 საინფორმაციო და საკონსულტაციო ცენტრის ბაზაზე გადამზადდა 250 ათასზე მეტი ფერმერი. პროგრამის ბიუჯეტი შეადგენს 179,5 მლნ ევროს. (წყარო: EEAS. 2022. “EU-Georgia relations – factsheet.” November 11, 2022. https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-georgia-relations-factsheet_en).

ევროკავშირში ინტეგრაცია ასევე **გაზრდის საქართველოს ექსპორტს.** როგორც ევროკავშირის წევრი, საქართველო ისარგებლებს სავაჭრო შეთანხმებებით, რომლებიც ამცირებს ტარიფებს და აღმოფხვრის სავაჭრო ბარიერებს. ეს სარგებელს მოუტანს ქართველ მწარმოებლებს, განსაკუთრებით სოფლის მეურნეობის, მრეწველობისა და ტექსტილის მწარმოებლებს, 450 მილიონზე მეტი მომხმარებლის ბაზარზე საქონლის ექსპორტისთვის ახალი გზების გახსნით.

ევროკავშირთან ურთიერთობების გაღრმავება და ევროინტეგრაცია საქართველოსთვის ვაჭრობის, ინვესტიციების, კეთილდღეობისა და დემოკრატიული განვითარების გაუმჯობესებულ შესაძლებლობებს გულისხმობს. მნიშვნელოვანია აღნიშვნა იმისა, რომ საინტეგრაციო ბლოკი ქვეყნის მთავარი სავაჭრო პარტნიორი და 2023 წელს ევროკავშირის წილი საქართველოს მთლიან ვაჭრობაში 20.9 %-ს

შეადგენდა, აღნიშნული სავაჭრო ურთიერთობები დაფუძნებულია ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) შეთანხმებაზე, აღნიშნული შეთანხმება უზრუნველყოფს ბაზრებზე ხელმისაწვდომობას, რაც, თავისთავად, მოაზრებს შესაძლებლობას საქართველოსთვის, ჰქონდეს წვდომა ისეთი მასშტაბის ბაზარზე, როგორიც ევროკავშირის ერთიანი ბაზარია; რა თქმა უნდა, ევროკავშირის ერთიან ბაზარზე შესვლის წინაპირობას გარკვეული სტანდარტების დაკმაყოფილება და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შესაბამისი კონტროლი წარმოადგენს; ევროკავშირის სტანდარტებთან შესაბამისობა, საქართველოს ბიზნესგარემოს გაუმჯობესების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საფუძველია, კერძოდ, ევროპული სტანდარტების დაკმაყოფილება პროდუქციას უფრო კონკურენტუნარიანად აქცევს, შესაბამისად, მისცემს მრავალ ბაზარზე გასვლის გამარტივებულ შესაძლებლობას, რაც ქვეყნის სავაჭრო სალდოს გაუმჯობესების ერთ-ერთ წინაპირობას წარმოადგენს. გარდა ამისა, ევროკავშირი საქართველოში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მნიშვნელოვანი წყაროა, მაგალითად, 2022 წელს წმნიდა უცხოურმა ინვესტიციებმა ევროკავშირიდან 850 მლნ. აშშ. დოლარამდე შეადგინა, ბუნებრივია, ინვესტიციების ზრდა განაპირობებს ქვეყანაში სამუშაო ადგილების შექმნას და ხელს უწყობს ტექნოლოგიურ პროგრესს. (წყარო: Forbes Georgia-ს რედაქციისა და 30 Under 30 სიის წევრების განცხადება; Forbes Georgia-ს რედაქციისა და 30 Under 30 სიის წევრების განცხადება • Forbes Georgia).

1992 წლის 7 თებერვალს, ნიდერლანდების ქალაქ მაასტრიხტში ხელი მოეწერა ხელშეკრულებას ევროკავშირის შესახებ (Treaty on European Union). ამ ხელშეკრულებით განსაზღვრულია **ევროკავშირის ღირებულებები და მიზანი.** ევროკავშირის შესახებ ხელშეკრულების მე-2 მუხლით განსაზღვრულია ის ღირებულებები, რომლებზეც არის დაფუძნებული ორგანიზაცია, კერძოდ: **ადამიანის ღირსების პატივისცემა, თავისუფლება, დემოკრატია, თანასწორობა, სამარ თლის უზენაესობა, ადამიანის უფლებების მათ შორის, უმცირესობათა უფლებების დაცვა, პლურალიზმი, დისკრიმინაციის დაუშვებლობა, შემწყნარებლობა, სამართლიანობა, სოლიდარობა, ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობა.** გარდა ამისა, ხელშეკრულების მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტში აღნიშნულია წევრი სახელმწიფოების ეროვნული იდენტობის პატივისცემის აუცილებლობა. მე-6 მუხლი კი, ევროკავშირის ძირითადი უფლებების ქარტიის სავალდებულო ძალას აღიარებს. ევროკავშირის მიზნები დეკლარირებულია ევროკავშირის შესახებ ხელშეკრულების მე-3 მუხლში, რომლის თანახმადაც, ევროკავშირი მიზნად ისახავს მშვიდობას, კავშირის ღირებულებებისა და წევრი სახელმწიფოების ხალხთა კეთილდღეობის ხელშეწყობას. ხელშეკრულების თანახმად, **კეთილდღეობა გულისხმობს: ეკონომიკის ზრდას, ფასების სტაბილურობას, სოციალურ საბაზრო ეკონომიკას, შიდა ბაზრის შექმნას, გარემოს დაცვას, სოციალური სამართლიანობისა და კულტურული მრავალფეროვნების უზრუნველყოფას, ასევე, თავისუფლების, უსაფრთხოებისა და მართლმსაჯულების სივრცის შექმნას** და ა. შ.

(წყარო: CONSOLIDATED VERSION OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2 b506fd71826e6da6.0023.02/DOC_1&format=PDF).

ცხადია, რომ ევროპა საქართველოსთვის უპირველეს ყოვლისა არის სოციალური და მმართველობის გაუმჯობესება, არის ის ღირებულებები და ფასეულობები, მათი მაღალი სტანდარტები, რაც ჩვენ უნდა გვინდოდეს და განუხრელად, ოპტიმალურად ვანხორციელებდეთ.

საქართველოსთვის მნიშვნელოვანია ძლიერი დემოკრატიული ინსტიტუტების განხორციელება, **კანონის უზენაესობა და ადამიანის უფლებების პატივისცემა.** ევროკავშირის სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა. საქართველო სარგებელს მიიღებს გაძლიერებული მმართველობითი სტრუქტურებით, სასამართლოს უფრო დიდი დამოუკიდებლობით და უფრო გამჭვირვალე სამართლებრივი სისტემით. რეფორმები ისეთ სფეროებში, როგორიცაა ანტიკორუფცია, ანგარიშვალდებულება და საჯარო ადმინისტრაცია, გააძლიერებს საერთო სახელმწიფო ჩარჩოს და ნდობას განამტკიცებს სამთავრობო ინსტიტუტების მიმართ.

ევროკავშირში სრული ინტეგრირება ასევე გამოიწვევს **ადამიანის უფლებებისა და სოციალური სტანდარტების გაუმჯობესებას.** მას მოეთხოვება სოციალური პოლიტიკის გაძლიერება, წინსვლის მიღწევა ისეთ სფეროებში, როგორიცაა ჯანდაცვა, განათლება და სოციალური უზრუნველყოფა. ევროკავშირის ერთგულება სოციალური ერთიანობისა და სამართლიანობისადმი, ამგვარად, პირდაპირ შეუწყობს ხელს საქართველოს მოქალაქეების ცხოვრების უკეთეს სტანდარტსა და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას.

ეკონომიკურ მხარდაჭერასთან ერთად ევროკავშირის ინტერესებში შედის პარტნიორ და უფრო მეტად, კანდიდატ ქვეყნებში ადამიანის უფლებათა დაცვა, კანონის უზენაესობა, სასამართლოს მიუკერძოებლობა და გენდერული თანასწორობა.

ევროკავშირისა და საქართველოს თანამშრომლობა საქართველოს დამოუკიდებლობიდან დღემდე 30 წელზე მეტს ითვლის და ქვეყნის ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული განვითარების თანმდევი, უწყვეტი პროცესია. აღსანიშნავია, რომ ევროკავშირის ეკონომიკური ინტერესები თანხვედრაშია საქართველოს ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივასთან. ამას მოწმობს ისიც, რომ **გაერთიანება საქართველოს მხარდამჭერია მრავალი ახალი რეფორმის, პროექტისა თუ პროგრამის ფარგლებში.** ეკონომიკური მდგომარეობის, განათლების ხარისხის, მიუკერძოებელი სასამართლოსა და ადამიანთა უფლებების დაცვის უზრუნველყოფის პარალელურად, პრიორიტეტულ მიმართულებად დღეს უკვე სახელდება **გარემოს დაცვა, მდგრადი განვითარება, ინოვაციები და ტექნოლოგიები,** რაც XXI საუკუნეში

ქვეყნის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებისთვის აუცილებელი წინაპირობებია. საქართველოსა და ევროკავშირის თანამშრომლობა ორივე მხარის ინტერესის საგანია, ამასთან ევროკავშირთან კიდევ უფრო დაახლოვება საქართველოს ეროვნული ინტერესების დაცვის საუკეთესო ალტერნატივაა.

ევროკავშირში ინტეგრაცია განაპირობებს დინამიური შრომის ბაზრის ხელშეწყობას. მუშაკთა დაცვის, შრომითი უფლებებისა და დასაქმების შესაძლებლობების შესახებ ევროკავშირის სტანდარტებთან შესაბამისობით. საქართველო შეიძლება მოელოდეს სამუშაო ადგილების ხარისხისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, როდესაც ქვეყანა მოიზიდავს მეტ ინვესტიციებს და იზრდება ბიზნესი, გაიზრდება მოთხოვნა კვალიფიციურ მუშახელზე, რაც უფრო მეტ სამუშაო შესაძლებლობებს შესთავაზებს და ხელს შეუწყობს ეკონომიკურ მობილობას.

ევროკავშირიდან საქართველოში ყველაზე მეტი თანხა ფულადი გზავნილების სახით შემოდის. 2023 წლის 11 თვეში ევროკავშირის ქვეყნებიდან ქართველებმა თითქმის 1,2 მილიარდი დოლარი გადმორიცხეს. წყარო: ეროვნული ბანკი,

საქართველოს მოქალაქეების მიგრაციის ზრდასთან ერთად მატულობდა ევროკავშირიდან გადმორიცხული ფულიც და ამ პროცესს უვიზო მიმოსვლის ამოქმედებამაც შეუწყო ხელი. 2013-2021 წლებში ევროკავშირის წილი მთლიან ფულად გზავნილებში 26-დან 40%-მდე გაიზარდა. გამონაკლისი 2022-2023 წლებია, როცა უკრაინის ომის გამო რუსეთიდან გადმორიცხვები ისტორიულად გაიზარდა, თუმცა მაისიდან რუსეთიდან გადმორიცხვა მნიშვნელოვანად მცირდება და ევროკავშირიდან გამოგზავნილი თანხა ისევ იწყებს ზრდას. ეროვნული ბანკის მონაცემებით, გაერთიანების წევრი ქვეყნებიდან ყველაზე მეტს იტალიიდან და საბერძნეთიდან რიცხავენ.

ევროკავშირში ინტეგრაციის ერთ-ერთი უდიდესი გრძელვადიანი სარგებელი იქნება საქართველოს **განათლების სისტემის განვითარება და კვლევის შესაძლებლობები.** Erasmus+-ის მსგავსი პროგრამების მეშვეობით, საქართველოს ექნება მეტი წვდომა საგანმანათლებლო გაცვლებზე და თანამშრომლობაზე ევროპის წამყვან უნივერსიტეტებთან, რაც ერთნაირად სარგებელს მოუტანს სტუდენტებს და მკვლევრებს. ეს ასევე გაზრდის საქართველოს კონკურენტუნარიანობას მაღალტექნოლოგიურ და ცოდნაზე დაფუძნებულ დარგეებში, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ადამიანური კაპიტალის განვითარებას.

ევროკავშირის მხარდაჭერა გამოიხატება როგორც **ფინანსურ, ასევე ტექნიკურ დახმარებაში** სამეზობლოს განვითარებისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის ინსტრუმენტის (NDICI) ფარგლებში მოქმედებით. აღსანიშნავია, რომ ყოველწლიურად საქართველოს რეფორმებისა და განვითარების პროექტების მხარდასაჭერად ევროკავშირი 120 მლნ. ევროზე მეტს გამოყოფს. პროექტები, რომლებიც ევროკავშირის

დახმარებით საქართველოში ხორციელდება, ქვეყნის განვითარების, ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების მყარი გარანტია; სწრაფვა საგანმანათლებლო, სამეწარმეო, სამედიცინო, სასოფლო-სამეურნეო სექტორების განვითარებისკენ, ამბიციურ რეფორმებსა და არაერთი პროექტის განხორციელებას საჭიროებს. აღსანიშნავია, რომ საქართველოში მოქმედებს ევროკავშირის პროგრამა განათლების, ტრენინგის, ახალგაზრდობისა და სპორტის მიმართულებით - ,,ERASMUS +", რომლის მიზანსაც განათლების მოდერნიზება, საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება, ცოდნისა და დასაქმების დონის ამაღლება, მწვანე და ციფრული განვითარების მხარდაჭერა წარმოადგენს. პროგრამა ასევე ითვალისწინებს ტრენინგების კულტურის დამკვიდრებასა და ახალგაზრდებთან მეტ მუშაობას, პროგრამის ბიუჯეტი 2021-2027 წლებისთვის შეადგენს 26 მლრდ. ევროს. [წყარო: პროგრამის შესაძლებლობები, ერაზმუს+ - OPPORTUNITIES] ყურადსაღებია ის ფაქტიც, რომ მიუხედავად საქართველოს წინ გადადგმული ნაბიჯებისა, საგანმანათლებლო სექტორი და განსაკუთრებით კი ქვეყნის სამეცნიერო-კვლევითი სექტორი მაინც მრავალი გამოწვევის წინაშე დგას; ევროკავშირის წვლილი საქართველოს სამეცნიერო გარემოს გაუმჯობესებაშიც იკვეთება, კერძოდ, პროგრამა - ,,ჰორიზონტი ევროპა", კვლევისა და ინოვაციების დარგში ევროკავშირის ძირითადი დაფინანსების პროგრამაა. ამ პროგრამის ბიუჯეტი 2021-2027 წლების განმავლობაში 95.5 მლრდ. ევროთი განისაზღვრება. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა 2021 წლის 7 დეკემბერს ევროკომისართან ერთად ხელი მოაწერა შეთანხმებას, რომელიც საქართველოს ,, ჰორიზონტი ევროპა"-სთან ასოცირების სტატუსს ანიჭებს. მნიშვნელოვანია ის, რომ აღნიშნული შეთანხმებით საქართველომ აიღო ვალდებულება, რომ დანერგავს და დაიცავს ევროპული კვლევითი სივრცის პრინციპებს. პროგრამის ფარგლებში ქართველ მკვლევრები, ნოვატორები და კვლევითი ორგანიზაციები თანაბარი სტატუსითა და უფლებებით სარგებლობენ ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების წარმომადგენლებთან ერთად. [წყარო: Current funding opportunities, Horizone Europe. HORIZON Europe].

ევროკავშირში გაწევრიანება მნიშვნელოვნად გაზრდის საქართველოს **პოლიტიკურ სტაბილურობას.** ევროკავშირის ნორმების დაცვით საქართველო გააძლიერებს თავის დემოკრატიულ ინსტიტუტებს, რაც შეამცირებს შიდა კონფლიქტებისა და არასტაბილურობის რისკებს. უფრო მეტიც, როგორც ევროკავშირის წევრი, საქართველო მიიღებს წვდომას ევროპულ დიპლომატიურ ძალისხმევასა და კონფლიქტების მოგვარების მექანიზმებზე, რაც ხელს შეუწყობს მშვიდობის მშენებლობას მის რეგიონში, განსაკუთრებით აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში მის მოუგვარებელ კონფლიქტებში.

ევროკავშირში გაწევრიანება საქართველოს **დააახლოებს ევროკავშირის უსაფრთხოებისა და თავდაცვის საერთო პოლიტიკასთან (CSDP).** ეს არა მხოლოდ

გააძლიერებს საქართველოს უსაფრთხოებას ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავების გზით, არამედ გააუმჯობესებს მის უნარს, გაუმკლავდეს რეგიონულ გამოწვევებს, მათ შორის პოტენციურ გარე საფრთხეებს. წევრობა საქართველოს შესთავაზებს უსაფრთხოების გარანტიებზე წვდომას და უფრო ძლიერ ხმას ევროპული და გლობალური უსაფრთხოების პოლიტიკის ჩამოყალიბებაში.

დასკვნა

საქართველოს სწრაფვა ევროკავშირში ინტეგრაციისკენ არის საფუძვლიანი და სტრატეგიული ნაბიჯი. ევროინტეგრაციისკენ სწრაფვა საქართველოს მომავალი განვითარებისა და კეთილდღეობის ფუნდამენტური გარანტია. პოტენციური სარგებელი მრავალფეროვანია, რაც მოიცავს ეკონომიკურ ზრდას, სოციალურ განვითარებას, მმართველობის გაუმჯობესებას და გეოპოლიტიკურ უსაფრთხოებას. მიუხედავად იმისა, რომ რჩება გამოწვევები ევროკავშირში გაწევრიანების მკაცრი მოთხოვნების დაკმაყოფილებაში, **საქართველოს ეროვნული ინტერესების დაცვის თვალსაზრისით, ევროკავშირში ინტეგრაცია წარმოადგენს არა მხოლოდ ეკონომიკური წინსვლის შესაძლებლობას, არამედ დემოკრატიული ღირებულებების, ადამიანის უფლებებისა და სოციალური სამართლიანობის ერთგულებას.**

საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციისთვის მიზნობრივი და უწყვეტი გზით მოძრაობა აუცილებელია. ეს პროცესი საქართველოსთვის პერსპექტივების გაღებას, სტაბილურობისა და ეკონომიკური განვითარების უზრუნველყოფას გულისხმობს. თუკი ეს მიმართულება შეუქცევადი იქნება, ქვეყანას შეეძლება, მიარწიოს ოპტიმალურ სინთეზსს და ამ გზით, ევროკავშირის საყოველთაო ღირებულებებსა და მიღწეულ მაღალ სტანდარტებამდე ამაღლდეს. EU-სთან ინტეგრაცია ხელს შეუწყობს საქართველოს უფრო დაცულ, დემოკრატიულ და მდგრად სოციუმად გარდაქმნას. საქართველო ევროკავშირში ინტეგრაციის გაღრმავებით მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს, გაუმჯობესდება სოციალური მდგომარეობა და მმართველობა, გაძლიერდება პოლიტიკური სტაბილურობა და უსაფრთხოება. საქართველო დღეს წარმოუდგენლად რთულ გეოპოლიტიკურ ვითარებაში იმყოფება. ქვეყნისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ფუნქცია დასავლეთსა და აღმოსავლეთს შორის დამაკავშირებელი ხიდის როლის შესრულებაა, რაც ახლა უფრო მეტად აქტუალურია, ვიდრე ოდესმე. ამ როლის ეფექტურად შესრულებისთვის საჭიროა გეოპოლიტიკური სიტუაციის სწორი ანალიზი, რათა საქართველომ მაქსიმალური სარგებელი მიიღოს. დღეს საქართველოსთვის კრიტიკულ პირობებში, ევროკავშირში ინტეგრაცია არ არის თვითმიზანი. რეგიონული ინტეგრაციის მრავალფეროვნებაში, ევროინტეგრაცია არის საუკეთესო და უალტერნატივო საშუალება ქვეყნის სტაბილურობის

უზრუნველსაყოფად, მისი სუვერენიტეტის, თვითმყობადობის, ღირებულებების, ეროვნული ინტერესების დასაცავად. მნიშვნელოვანია, რომ ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციის შეუქცევად პროცესებს, საქართველოს მოსაზღვრე ქვეყნებთან და რეგიონებთან საუკეთესო ურთიერთობების პირობებში ვუდგებოდეთ.

შენიშვნა: სტატია წარმოადგენს 2025 წლის 7 თებერვალს, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ჩატარებულ, ეროვნულ სამეცნიერო კონფერენციაზე: ,,ეკონომიკური ინტეგრაცია ევროკავშირში: შედეგები და პერსპექტივები, “ გამოსვლის თემას.